

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ

Постулати

1. НАМНУ та ІГЗ – це **наукові** установи, які функціонують задля генерації нових **наукових** знань.

2. **Наукова** діяльність виконується в рамках **науково-**дослідних робіт.

3. Якість **наукових** робіт визначається багатьма показниками.

Частина їх підлягає кількісному оцінюванню, частина – оцінюється лише експертно.

4. Ці кількісні та експертні показники є взаємопов'язаними, тобто кількісні показники можуть репрезентувати загальну наукову діяльність.

3. Серед кількісних характеристик найінформативнішою є публікаційна діяльність (ПД).

Саме вона є суттєвим складником для оцінювання рейтингу **наукової** установи (атестації МОН та інше)

4. Найбільшу частину цієї діяльності охоплює написання наукових монографій (і розділів у них), статей у наукових журналах, підручників та матеріалів конференцій.

5. Для кожного виду публікацій можуть бути отримані кількісні характеристики їхньої значущості.

Вони визначаються країною публікації (Україна чи за кордоном), рівнем публікації (монографія чи стаття в журналі), рейтингом видання, квантилем журналів у наукометричних базах тощо.

6. Методики обчислення загального рівня ПД можуть бути різними.

В ІГЗ розроблено «Методику АВС», яка затверджена ВР Інституту та прийнята до використання.

Методика обчислення показника ПД за методикою ABC (Pabc)

У показнику Pabc враховуються три складових:

обсяг публікації, частка співробітників підрозділу в авторському колективі та рівень публікації.

За одиницю виміру (Pabc =1) прийнято статтю у фаховому журналі (категорії Б) обсягом 10 сторінок, авторами який є тільки співробітники цього підрозділу.

Індекс А - відносний обсяг за кожним видом ПД, визначаються шляхом нормування за середнім обсягом наукової статті (10 стор). Тобто первинний обсяг ділиться на 10.

Індекс В - відносний внесок співробітників підрозділу в публікації.

Цей внесок розраховується або як частка кількості співробітників підрозділу у загальній кількості авторів публікації, або як частка обсягу внесків цих авторів у публікацію.

Індекс С - значущість виду ПД (рівня публікації),

тобто «наукова вага» однієї сторінці тексту, визначається за таблицею:

Вид ПД	Значення однієї сторінки
Стаття у фаховому журналі (категорія Б)	1,0
Монографія вітчизняна	0,25
Монографія закордонна (розділ)	0,5
Стаття у наукометр. журналі (Scopus) з квантилем Q ₄ /Q ₃ / Q ₂ /Q ₁	1,5 / 2,0 / 2,5 / 3,0
Метод. рекомендації, санітарні регламенти, затверджені МОЗ	1,5
Нововведення, технології, наук. повідом., інформаційні листи	0,2
Тези вітчизняної/ закордонної/ Scopus конференції	0,1 / 0,15 / 0,25
Патенти, свідоцтва авт. права (A=1)	1,25

До переліку ПД включено основні види наукової діяльності Інституту, які можуть бути кількісно обчислено. До них не належать науково-організаційні та науково-практичні заходи.

На основі індексів А, В, С розраховуються сумарні показники ПД.

Показник P_{abc} для кожної публікації розраховується як добуток індексів А, В, С

$$P_{abc}=A*B*C.$$

Для кожного типу ПД розраховується сума показників публікації цього типу.

Загальний показник ПД для кожного підрозділу дорівнює сумі обсягів ПД за всіма публікаціями:

$$\Sigma \text{ППД} = \sum P_{abc}$$

Як допоміжні відносні характеристики можуть бути розраховані такі показники

Зміст	Назва
Усереднене значення ПД за певний період (зокрема, за 5 років)	ПД (t)
Сумарне значення ПД за термін виконання НДР	ПД (d)
ПД, віднесена до кількості співробітників	ПД (n)
Середня зважена за науковим статусом співробітників	ПД(r)
«Фінансове навантаження» роботи підрозділу, тобто ПД, віднесена до фонду заробітної плати	ПД (f)
Фінансова ефективність роботи підрозділу, тобто ПД, віднесена до сумарної заробітної плати співробітників	ПД (s)

Для характеристик ПД(t), ПД (d), ПД(n), ПД(r), ПД (f), ПД(s) може бути розраховано відповідні ранги підрозділів в установі

Доповнення

Головний висновок за таблицею.

Чинники високого рівня ПД:

- наукові зв'язки з іншими установами,
- налагоджені контакти з закордонними виданнями,
- виконання кваліфікаційних робіт у підрозділі

Доцільно здійснювати вербалізацію рівня публікаційної діяльності підрозділів
(«вище середнього», «нижче середнього» тощо),
а не занурюватись в їх ранги та абсолютні значення

Має сенс доповнити оцінювання ПД врахуванням цитувань публікацій

Оцінки ПД можуть бути використані для прийняття
відповідних адміністративних, фінансових та кадрових рішень

Мета: підвищення рівня ПД та рейтингу установи